

Executieve functies centraal op pré-school

Op de Van Ostadeschool is na de herfstvakantie een groep van 16 peuters gestart in een speciaal voor hen ingericht lokaal. Verschillende speel- en ontdekhoeken nodigen hen uit een kijkje te nemen. Vol verwondering kijken ze naar alle materialen waarmee ze in aanraking kunnen komen zoals zand, klei en schuim. In dit lokaal geen tafels en stoeltjes, maar een grote bank en voldoende ruimte om te spelen. Kinderen vanaf 2,5 jaar oud kunnen hier terecht voor een speels ontwikkelaanbod dat individueel is afgestemd op het kind. HCO Nieuws sprak met leerkracht Imke Bouts en schooldirecteur Renald Gunsch over deze pré-school.

Versterking van de doorgaande lijn

De school had al langere tijd plannen voor een pré-school. Dankzij het feit dat de Van Ostadeschool deelneemt aan Experiment Regelluwe scholen kan de pré-school binnen de huidige wet- en regelgeving starten. 'De samenwerking met de voor- en vroegschool is goed', benadrukt Renald, 'maar om beter aan te sluiten op de ontwikkeling van jonge kinderen zagen we voordelen in het versterken van de doorgaande lijn. Het is niet een kwestie van beter, maar anders. Wat het verschil maakt met bijvoorbeeld peuterspeelzalen, is dat de kinderen elke ochtend naar school gaan en dat er een leerkracht en een pedagogisch medewerker in de klas aanwezig zijn. De focus ligt op drie gebieden: persoonlijke ontwikkeling, redzaamheid en executieve functies. Executieve functies zijn vaardigheden en denkprocessen die belangrijk zijn voor het uitvoeren van sociaal en doelgericht gedrag. In de aanloop naar de pré-school is binnen de drie focusgebieden goed gekeken naar wat er al bestaat aan methodieken en wat de effecten zijn voor de ontwikkeling van het jonge kind. Hierin kregen ze hulp van onderwijsadviseurs van het HCO. Renald licht toe: 'Wat mooi is in de samenwerking met het HCO is dat we bezig zijn de kennis op het gebied van executieve functies te integreren in het geheel. Dat is de symbiose tussen ons: wij gaan de theorie toepassen in de praktijk. Het gaat uiteindelijk om de uitvoering en deze staat of valt met wat Imke samen met de pedagogisch medewerker in de klas doet. Zestien peuters in je klas. Dat is best wat!'.

Persoonlijke ontwikkeling

Jonge kinderen leren voornamelijk door te spelen. Ze zijn niet bewust aan het leren, maar leren door te ontdekken, zelf te doen en nabootsing. Leren gaat via beweging en de sensomotorische integratie. Ze zijn gebaat bij voorspelbaarheid en regelmaat. 'Het is belangrijk dat ze voorbeelden krijgen zodat hun spel steeds rijker wordt en ook de taalontwikkeling op gang komt', legt Imke uit. Bepaalde vaste elementen van de kleuter-

Imke Bouts "We willen aansluiten op de persoonlijke ontwikkeling van peuters".

groepen komen aan bod in de pré-school zoals de structuur van de dag, zelf leren aankleden, naar het toilet gaan en handen wassen. 'Eigenlijk heel basale dingen, maar we zien dat dit voor veel kinderen lastig is als ze net op school komen. We hopen dat, doordat we er vroeger bij zijn, het straks nog beter gaat.'

Renald voegt daaraan toe: 'Het zwaartepunt komt te liggen op de persoonlijke ontwikkeling. Dit gaat Imke aanpakken door individueel te kijken naar wat een kind nodig heeft', voegt Renald toe. 'Dat vergt veel observatie. Meer dan we gewend zijn.' Imke knikt instemmend. 'De persoonlijke ontwikkeling komt bij peuters pas net op gang. Daar willen we op aansluiten.'

Een leerproces

De belangstelling van ouders voor de pré-school is groot. De school investeert bewust in de relatie met ouders. Bij het brengen is er spel inloop en worden ouders gemotiveerd om mee te spelen zodat ze dat thuis ook makkelijker doen. Aan het einde van de ochtend is er een gezamenlijke lunch en daarna gaan de kinderen met hun ouders mee naar huis. Een deel van het succes van de pré-school is de mate van het plezier van het kind en hoe een kind thuiskomt. Imke: 'We weten nog niet precies hoe alles vorm gaat krijgen. Ik houd er wel rekening mee dat er dingen zijn die we nu in ons hoofd hebben die misschien moeilijk uitvoerbaar zijn.' Renald: 'Ik vind dat monitoren wat Imke doet heel sterk. Wat gebeurt er in de klas en welke handelingen kan ik verrichten. We gaan werken met vaste evaluaties. Wat heeft het opgeleverd aan het einde van de dag, week en maand. En dan kunnen we gaan bijstellen. Voor ons is het ook een leerproces. Dat is het meest spannende'. Hij vervolgt: 'Ik vind het van groot belang dat je als leerkracht om je heen kijkt wat er is aan kennis en wat je zelf kunt toepassen. Je moet een bepaalde nieuwsgierigheid hebben en jezelf uitdagen om te willen verbeteren. Dan ben je bezig met innovaties.'

Neem voor meer informatie over de pré-school contact op met Kim Cober van het HCO, via telefoonnummer 070 448 28 28 of e-mail k.cober@hco.nl.